Vesna Špac, Brodarski institut d.o.o.
Avenija Većeslava Holjevca 20, 10020 Zagreb
e-mail: vesna.spac@hrbi.hr

SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM

PRIMJER KNJIŽNICE BRODARSKOG INSTITUTA

10. Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica
Opatija, 24.-26. travnja 2008.

Norme

- Niz normi ISO 9000 :
  - ISO 9000 – načela, rječnik
  - ISO 9001 – zahtjevi
  - ISO 9004 – upute za poboljšavanje sposobnosti
  - ISO 9011 – upute za neovisne audite

Načela upravljanja kvalitetom

Načela upravljanja kvalitetom:

- usmjerenost na krisnika
- vodstvo
- uključivanje zaposlenih
- procesni pristup
- sustavski pristup upravljanju
- neprekidno poboljšavanje
- činjenični pristup odlučivanju
- uzajamno korisni odnosi s dobavljačima

Što je sustav upravljanja kvalitetom

- Što je SUK
  - *ukupnost upravljačkih procesa i postupaka potrebnih kod planiranja i realizacije ciljeva ključnih za djelatnost organizacije*
- Procesni pristup

Model procesnog pristupa u SUK

Dokumentacija...

Dokumentacija

- priručnici za kvalitetu
- planovi kvalitete
- specifikacije
- upute
- dokumentirani postupci, radne upute i crteži
- zapisi

Dokumentacija...

Upravljanje dokumentima:

- primjerenost
- osuvremenjavanje postojećih
- označivanje aktualnih
- dostupnost
- čitljivost i prepoznatljivost
- označivanje vanjskih dokumenata
- označivanje zastarjelih - arhiviranje

Među pitanjima koja knjižničari imaju dužnost postaviti i pokušati na njih odgovoriti jesu efektivnost knjižnice, uključujući izbor i prikladnost knjižnične građe, priroda zbirki u relaciji s potrebama korisnika, upotreba i ne upotreba knjižnične građe i usluga od strane korisnika i potencijalnih korisnika, efektivnost pohrane i upotrebe informacija u knjižnici te zadovoljstvo ili nezadovoljstvo korisnika knjižnicom. Sva ova pitanja usko su povezana s ulogom knjižnice kao socijalne, edukacijske i informacijske institucije, dakle s prirodom knjižnice i njezinim utjecajem na zajednicu.

Charles H. Busha, Stephen P. Harter, 1980

Pokazatelji učinka u knjižnici

ISO 11620 - Pokazatelji učinka knjižnice:

- djelotvornost pri ocjenjivanju knjižnica
  - kvaliteta i učinkovitost usluga i drugih aktivnosti knjižnice,
  - djelotvorno korištenja resursa knjižnice

Glavne grupe pokazatelja

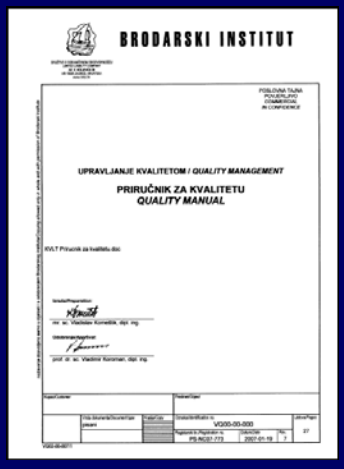
1. Korisnikova opažanja
2. Javne usluge
3. Tehničke usluge
4. Promotivne usluga
5. Usluge za korisnike

Dokumentacija korištena u knjižnici

HRN EN ISO 9000	Sustavi upravljanja kvalitetom – Temeljna načela i rječni
HRN EN ISO 9001	Sustavi upravljanja kvalitetom – Zahtjevi
HRN ISO 11620/Amd 1	Informacije i dokumentacija – Pokazartelji učunka u knjižnici – Amandman 1: Dodatni pokazatelji učinka knjižnica
HRN ISO 11620	Informacije i dokumentacija – Pokazartelji učunka u knjižnici
HRN EN ISO 9000	Sustavi upravljanja kvalitetom – Temeljna načela i rječni
	Zakon o knjižnicama
	Hrvatski standardi za specijalne knjižnice.
	Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe
	Priručnik za UNIMARC
	Upute PC-BIS aplikacija
Verona, E.	Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Dio 1: Odrednice i redalice
Verona, E.	Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Dio 2: Kataloški opis
ISBD(ER)	Međunarodni standardni bibliografski opis elektroničke građe
ISBD(M)	Međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija
ISBD(S)	Međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija
	Universal Decimal Classification (UDC)
VQ00-00-000	KVLT. Priručnik za kvalitetu
VQ02-00-021	KVLT. Dokumentacija kvalitete. Radna uputa
VQ02-00-034	KVLT2-034 Izeada planova kvalitete
VQ02-00-035	UVAD 2-035 Nadziranje vanjskih dokumenata. Radna uputa
VQ02-00-005	PROD. Ocjena zahtjeva, ponude i ugovora. Radna uputa
	Opis procesa knjižnice
VQ02-00-018	UVAD 2-018 Rad knjižnice. Radna uputa
VQ02-00-009	UVAD 2-009 Upravljanje vanjskim dokumentima. Popis ključnih riječi

Dokumentacija ...

BRODARSKI INSTITUT

UPRAVLJANJE KVALITETOM / *QUALITY MANAGEMENT*

PRIRUČNIK ZA KVALITETU

QUALITY MANUAL

BRODARSKI INSTITUT

UPRAVLJANJE KVALITETOM / *QUALITY MANAGEMENT*

IZRADA PLANOVA KVALITETE

PREPARATION OF QUALITY PLANS

RADNA UPUTA / *WORK INSTRUCTION*

Dokumentacija ...

Hijerarhijski ustroj dokumentacije:

1. Razina — Priručnik
2. Razina — Postupci
3. Razina — Radne upute
4. Razina — Zapisi
5. Razina — Formulari, vanjski dokumenti

BRODARSKI INSTITUT

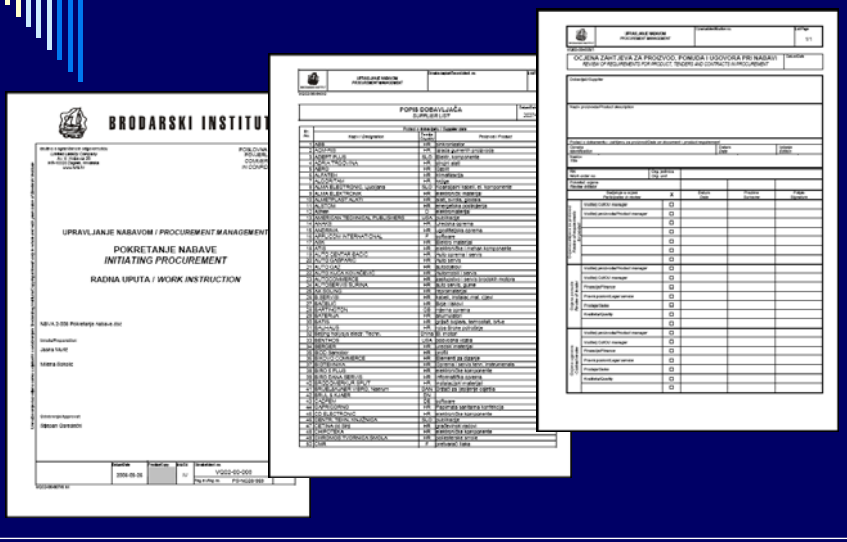
UPRAVLJANJE KVALITETOM / *QUALITY MANAGEMENT*

DOKUMENTACIJA KVALITETE
QUALITY DOCUMENTATION

RADNA UPUTA / *WORK INSTRUCTION*

Dokumentacija ...

BRODARSKI INSTITUT

UPRAVLJANJE NABAVOM / *PROCUREMENT MANAGEMENT*

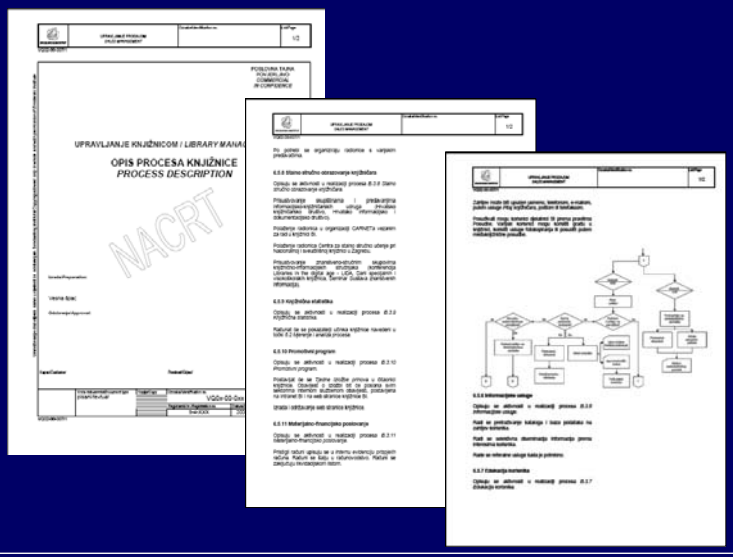
POKRETANJE NABAVE
INITIATING PROCUREMENT

RADNA UPUTA / *WORK INSTRUCTION*

POPIS DOBAVLJAČA
SUPPLIER LIST

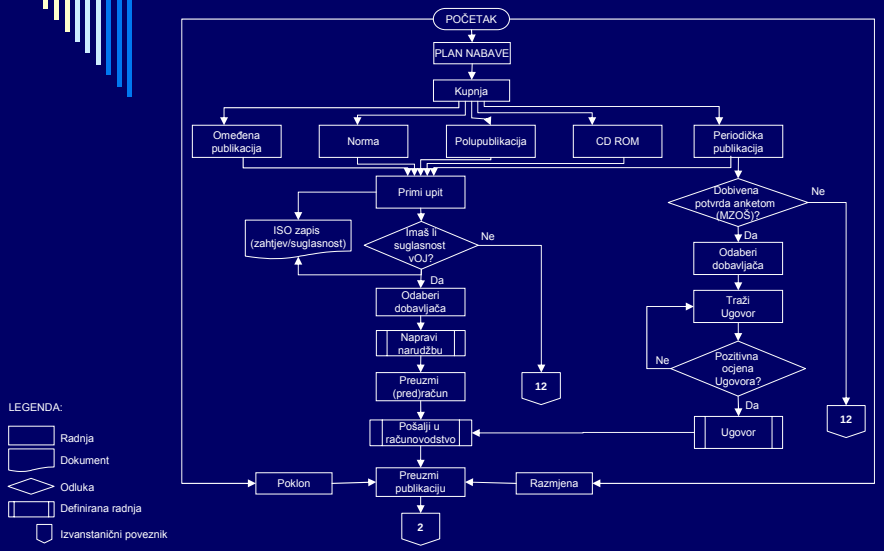
OCJENA ZAHTJEVA ZA PROIZVOD, PONUDA I UGOVORA PRI NABAVI
REVIEW OF REQUIREMENTS FOR PRODUCT, TENDERS AND CONTRACTS IN PROCUREMENT

Dokumenti knjižnice

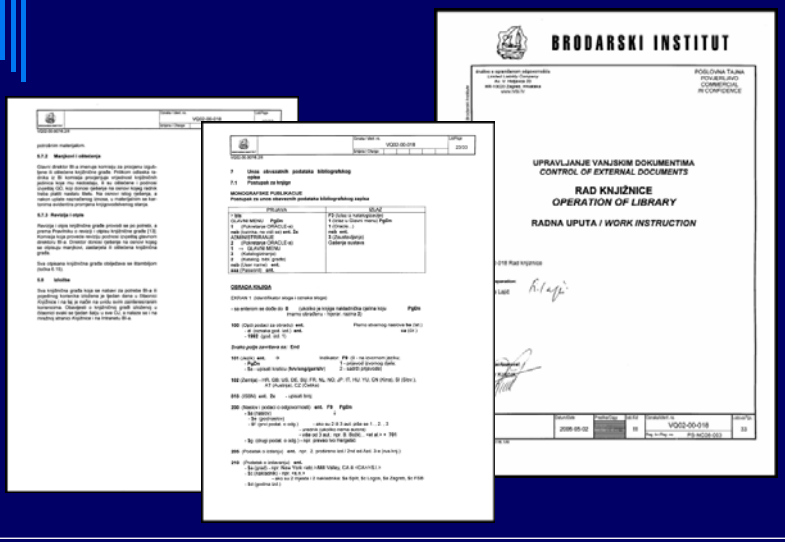

Proces u knjižnci – dijagram toka

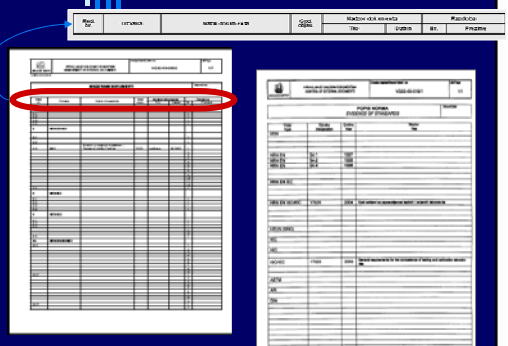

Dokumenti knjižnice ...

Dokumenti knjižnice ...

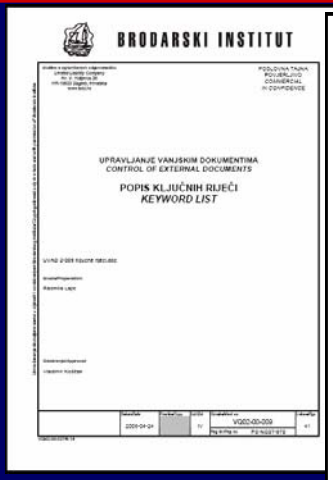

Vanjski dokumenti:

- norme
- propisi i pravila ustanova, klasifikacijskih društava i sl.
- tehnička dokumentacija naručitelja ili podisporučitelja koja se primjenjuje u izvršenju poslova BI-a

BRODARSKI INSTITUT d.o.o.
NADZIRANI DOKUMENT

Br	Datum
Primj.	Potpis

Dokumenti knjižnice ...

BRODARSKI INSTITUT

UPRAVLJANJE VANJSKIM DOKUMENTIMA
CONTROL OF EXTERNAL DOCUMENTS

POPIS KLJUČNIH RIJEČI
KEYWORD LIST

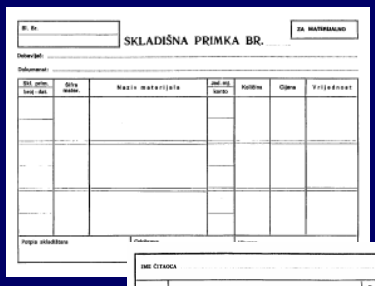

VQD2-00-009

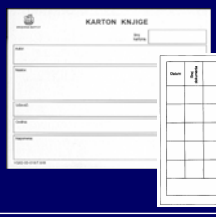
- BMT Abstracts
- Marine Technology Abstracts

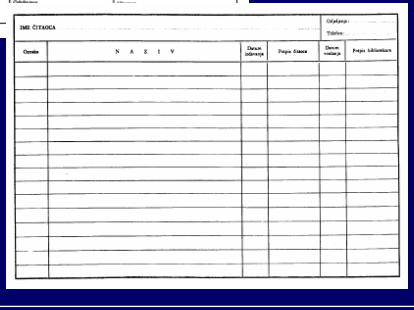

Zapisi ...

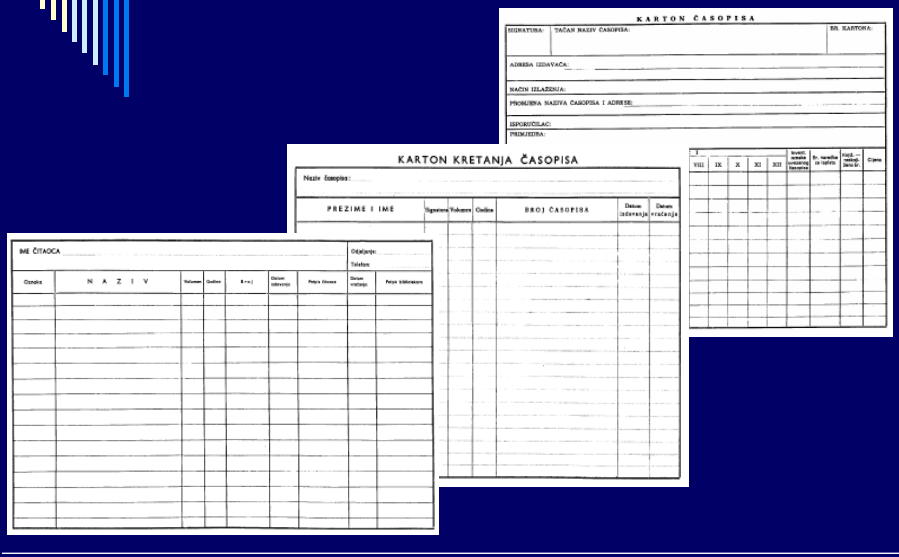

BIBLIOTEKA BRODARSKOG INSTITUTA

SKLADIŠNA PRIMKA BR.

KARTON KNJIGE

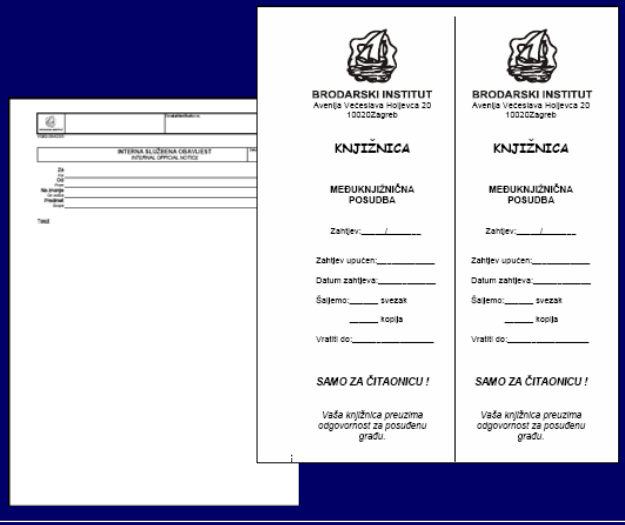

IME ČITAOCA

Zapisi ...

Zapisi ...

Ocjenjivanje kvalitete

- Samoocjenjivanje – djelatnik knjižnice
  - prijateljski audit
- Nezavisno ocjenjivanje:
  - unutrašnje ocjenjivanje - ocjenjivač iz BI izvan procesa knjižnice
  - vanjsko ocjenjivanje - ocjenjivači izvan BI
- Popravne radnje

Pokazatelji u knjižnii BI

Opažanja korisnika	Zadovoljstvo korisnika
Javne usluge	Općenito: ▪ Postotak dosegnute ciljane populacije ▪ Troškovi po korisniku ▪ Posjete knjižnici po korisniku Pribavljanje građe: ▪ Dostupnost naslova ▪ Korištenje u knjižnici po korisniku ▪ Stopa korištenja građe Pronalaženje dokumenata: ▪ Median vremena pronalaženja dokumenta Posudba građe: ▪ Obrtanje zbirke ▪ Posudba po korisniku ▪ Troškovi po korisniku Isporuka građe s udaljenih lokacija: ▪ Brzina međuknjižnične posudbe Istraživanje i referentne usluge: ▪ Stopa točnih odgovora na upit Pretraživanje informacija: ▪ Stopa uspješnih pretraživanja abecednog kataloga ▪ Stopa uspješnih pretraživanja predmetnog kataloga
Tehničke usluge	Nabava građe: ▪ Median vremena nabave građe Obrada građe: ▪ Median vremena obrade građe

H V A L A

vesna.spac@hrbi.hr